

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Sacra Veterum Temporum Uti Et Evangelica, Ac
Apostolica Historia**

Steinhart, Franz

Ingolstadii, 1734

VD18 90104692

Manasses, Rex Juda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62332)

ter sanctissimus. Sepultus est majori magnificentia quam alii Reges, quod tempus mortis tum Rex tum populus præsciret omniâque magnificè apparari possent. Successit Manasses Filius.

Manasses, Rex Juda.

Duodecim annorum erat, cum regnare cœpisset, & quinquaginta quinque annis regnavit in Jerusalem. Infelix Adulescens ab Aulicis, qui regnante Patre impietatem per summam hypocriisim tegere nörant, miserè in fraudem inductus ab ipsa Regni inauguratione plenas Idololatriæ permisit habenas. Nam primò quidem solum excelsã veri DEI, quæ Pater ejus dissipaverat, restauravit; sed paulò post in excelsis collibus aras etiam Baali erexit, lucòque circumdedit. Adoravit omnem militiam cœli, & coluit eam (planetas scilicet & reliqua sidera) in amœno nemore; ubi ad statuas Jovi, Marti, Veneri, omnique militiæ cœli dicatas more gentium Sacrificiis, epulis, choreis, luxuriæ ipse, aulici, & populus vacabant. His non contentus eidem militiæ cœli altaria extruxit in ipsa Domo Domini, seu in atrio Gentium, & Israëlitarum. Immo simulacrum, quod præ reliquis honorari volebat, è luco transtulit in ipsum atrium Levitarum, ut undique conspici & coli posset. Necdum finis superstitionum. Filios suos per ignem traduxit in aliqua valle prope Jerosolymam, qua sacrilega cæremonia eos dæmoni consecravit. Insuper nefarias & diabolicas artes sectatus est per inspectiones astrorum, per observationes somniorum, per avium garritus, & volatus, per Pythones seu ventriloquos, per aruspices sive hostiarum & extorum inspectores. Habuit secum Magos, & incantatores, quin & ipse maleficis ejusmodi artibus inserviebat. Denique fudit sanguinem innoxium multum nimis occidendo sanctissimos homines, qui ejus sceleribus resistebant, atque inter hos senio venerabilem, sanguine proximum, vaticiniis illustrem Isaiam acerbissimo cruciату serrã dissectum necavit.

Ab An. 3284.

Manasses impiè regnat.

4. Reg. 21.

2. Par. 83.

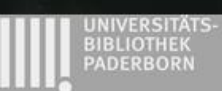
Hac impietate dum perditus Juvenis septimum jam annum DEum irritavit, Judamque seduxit, & habitatores Jerusalem, ut facerent malum super omnes gentes; superinduxit eis Princi

Capitur ac Babylonem abducitur.

Sacra Veterum Temp. Histor.

Bb

pes

4. Reg. 21.
3. Par. 13.
v. 11.

pes exercitus Regis Assyriorum, factumque est, quod Isaias Ezechia prädixerat. Merodachum jam a longo tempore ad bellum incitabat cupiditas thesaurorum, quos in clade Sennacheribi Assyrii ereptas Ezechias suis Legatis ostentarat. Verum hactenus nullam ipsi justæ offensionis causam Manasses dederat; nunc verò nescio quo Justitiæ obtentu tributum à Manasse petiit, quo negato arma in ipsum movit missis cum exercitu Ducibus, captusque est Rex, incertum an fraude an vi aperta, ab Assyrii; qui vinctum catenis atque compedibus duxerunt in Babylonem cum magna Judaicæ Nobilitatis parte, ubi quæ clementia tractatus sit, non constat. Author imperfecti operis in Matthæum agens de vita Manassis in carcere: *Erat, inquit, ligatus & catenatus in domo carceris, & dabatur ei panis hordeaceus ad mensuram modicus, & aqua cum aceto modica ad mensuram, ut viveret tantum. Et erat constrictus in doloribus valde.*

Holofernes
Dux Babylonius
Judææ cum ingenti
exercitu imminet.
Judith c. 1. 2.
3. & 4.

Merodach sive, ut in libro Judith vocatur, Nabuchodonosor post captum Judæorum Regem Rege Medorum Arphaxad etiam in Mesopotamia devictò incredibili arrogancia ad totius orbis Imperium aspiravit; quem in finem Legatos primum in Palæstinam, Syriam, finitimisque populos; deinde verò cum illos sine honore remississent, iratus Holofernem militiæ Principem cum ingentibus copiis misit, jussum nulli Regno parere, quod contempsisset Imperium suum; ac omnes Deos terre exterminaret, videlicet ut ipse solus diceretur DEUS. Hic devastatis ubique per Asiam flammâ ferroque obviis Provinciis, urbibusque ac lucis excisis eorum etiam, qui venienti obviam euntes sese ultro dediderunt, in Idumæam Judææ vicinam pervenerat. Meritò timuerunt Judæi & reliqui filii Israël, ne hostis hoc faceret Jerosolymæ & Templis eorum. Quare hortante Summo Pontifice Eliakim, qui Rege Babylonem abducto Rempublicam administrabat, & nunc circumibat omnem Israël, fauces montium firmo præsidio occuparunt, omnesque aditus per quos Holofernes Jerosolymam posset penetrare: Simul autem eodem Authore Pontifice ad præsidia divina confugere; *Clamavitque omnis populus ad Dominum instantia magna & humiliaverunt animas suas in jejuniis & orationibus, præcipue Sacerdotes & Levitæ præcincti ciliciis & cinere conspersi Sacri-*

scia offerebant, & ex toto corde suo omnes orabant DEUM, ut
visitaret populum suum Israël, qui sanè tunc adhuc multus erat
non tantum in Judæa, sed & in Regno Israël; plurimi enim, cum
Salmanassar Tribus captivas abduceret, hostium effugerunt ma-
nus, multi, qui tunc in Judæam, Arabiam & Idumæam profuge-
rant, postea in patriam reversi sunt.

De hoc belli apparatu ubi nuntium accepit Holofernes, ve-
hementer indignatus post subjugatos tot populos Regis sui po-
tentiam non timeri à filiis Israël, ad obviam urbem Bethuliam
in inferiore Galilæa sitam exercitum admovit. Ducebat secum
Holofernes non tantum Babylonios & Assyrios, sed ex Madiani-
tis, Amonitis, Moabitis, Idumæis, Syris cæterisque Gentibus,
quas subjugarat, virorum fortium innumerabilem multitudi-
nem, quam ubi adventantem viderunt filii Israël tum ii, qui
erant in urbe, tum illi, qui colles & montes occupaverant, pro-
straverunt se super terram unanimiter orantes ut DEUS Israël
misericordiam suam ostenderet super populum suum; assumptis-
que armis se ad defensionem parârunt. Holofernes urbem in
monte sitam, naturâque munitam procul obequitans advertit
sine multo sanguine vi expugnari non posse; quare aquæductum,
quem reperit, incidi jussit; deinde cum animadvertisset, non
longè à muris esse fontes, ex quibus cives furtim aquas hauri-
rènt, centenos in singulis fontibus custodes constituit, sperans,
cives aquarum penuriâ adactum iri, ut se urbemque dederent;
& sanè cum per viginti dies populis quotidie aqua data fuisset
ad mensuram, siccatis etiam cisternis denique tota civitas siti
defecit, ita ut Ozias primarius in urbe Magistratus insistente
vehementer populo, si intra quinque dies auxilium à Domino
non veniret, urbem se traditurum consentiret.

Rebùs sic in summum discrimen adductis suscitavit DEUS
nobilem viduam, Judith nomine, quæ faceret salutem in Israël.
Hæc cum ancilla urbe egressa ac veluti transfuga ab explorato-
ribus ad Holofernem adducta formæ dicendique gratia Barba-
rum ac circumstantes Duces ita rapuit, ut alter ad alterum dice-
rent: *Non est talis mulier super terram in aspectu, in pulchri-
tudine, & in sensu verborum*; ingressura tabernaculum sibi assi-
gnatum, copiam petiit nocte & ante lucem egrediendi foras ex-
tra castra ad orationem more patrio. Liberaliter data est in

Bethuliam
obsidet
c. 7.

Judith cap.
Holoferne
urbem & Ju-
dæam liberat.
c. 8. 10. 11.
12. 13. 14. 15.

Bb 2

tres

tres dies, quarto demum die nacta est occasionem exequendi consilium suum, quod ipsi DEUS suggererat. Cœnaturus Holofernes cum primis Ducibus per Vagao Eunuchum suum Hebræam quoque invitavit. Et *jueundus factus est Holofernes ad eam, bibitque vinum multum nimis.* Sera jam nocte dilapsus ad sua hospitia Ducibus, abiit & Vagao clausis prius diligenter ostiis; eratque aded Judith sola in cubiculo Holofernis, qui *jacebat in lecto nimia ebrietate sopitus.* Hic illa stans ante lectum, oransque cum lacrimis & labiorum motu in silentio, pendentem ad lectuli caput acinacem arripit; totisque viribus insurgens altero ictu caput jacentis abscidit; resumpto deinde spiritu conopæo involutum ancillæ ante cubiculum stanti tradidit, jussitque immittere in calathum, in quo antea cibos suos posuerat. Re ita perfectâ exierunt ambæ de more quasi ad orationem extra castra. Recepta in urbem confluenti cum luminibus toti populo caput Holofernis ostentat, remque omnem ex ore suo pendentibus enarrat. Ad extremum voluit illud è murorum eminenti ac conspicuo loco suspendi, atque omnes in montibus vicinisque locis paratos esse ad hostem sub ortum solis conjunctis viribus inter clangentes tubas atque ululatus invadendum; fore enim, ut hostes ad excitandum Holofernem concurrentes inventoque sine capite trunco perturbati fugiant, & sub persequentium pedibus conterantur. Quæ, ut prædixerat, facta sunt concisisque in fuga Assyriorum exercitu spoliis & præda ditati sunt universi; quæ tanta fuit, ut vix spatio triginta dierum colligeretur.

Gratias aguntur Deo.
cap. 15. & 16.

Famâ tantæ victoriæ Jerosolymam perlata Joakim Summus Sacerdos cum magno comitatu in Bethuliam profectus obviam venientem Judith eximia cum laude & gratulatione accepit cum omnibus ita eam alloquens: *Tu gloria Jerusalem, tu lætitia Israël, tu honorificentia populi nostri.* Præcinente deinde Juditha canticum suum simul omnes choros ducentes laudaverunt DEUM; & omnes populi gaudebant cum mulieribus & virginibus & juvenibus in organis & citharis. Ut verò non in una tantum hac urbe, sed publicè ab omni populo pro communi omnibus victoria DEO gratias agerentur, Jerosolymam postea Israëlita undique ad Templum Domini profecti sunt, ubi quisque vota persolverunt, festosque dies per tres omnino men-

ses agitarunt; ipsaque Judith vasa bellica Holofernis, & Conopæum DEO in Templo Domini consecravit ad perpetuam tanti beneficii memoriam;

Interea Rex Manasses quoque libertate donatus pervenerat Jerosolymam. Angustiæ Babylonici carceris ipsi demum aperuerunt oculos, & cognovit, quod Dominus ipse esset DEUS. Itaque oravit Dominum DEum suum, & egit penitentiam valde coram DEO Patrum suorum, deprecatusque est eum, & obsecravit intentè. Et DEUS exaudivit orationem ejus, reduxitque eum Jerusalem in Regnum suum. An Merodachus à DEO, in cujus manu sunt corda Regum, motus ultro, an per visum terribitus, liberum dimiserit, vel an potentiore aliqua DEI manu captivitati ereptus atque reductus fuerit, ex Sacra Scriptura satis intelligi non potest. Ut primùm autem Jerosolymam est reversus, abstulit Deos alienos & simulacrum de Domo Domini; aras quoque, quas fecerat in atriis Templi & in tota urbe Jerusalem, & projecit omnia extra urbem; instauravit altare Domini, & immolavit super illud victimas & pacifica: *Præcepitque Juda, ut serviret Domino DEO Israël.* Quod quidem obtinuit apud suos, non tamen integrè; nam adhuc populus immolabat in excelsis Domino DEO suo. Restituto divino cultu Regnum contra hostes munivit, præcipue civitatem David, cujus murum altius eduxit, constituitque Principes exercitus in cunctis civitatibus Juda munitis, & deinceps servivit soli Domino DEO in toto corde suo, & in tota anima sua omnibus diebus vite sue. Exemplum incomparabilis patientiæ, bonitatis & placabilitatis DEI, ut qui immania scelerum portenta perpetrantem paterno solùm flagello castigavit, atque emendavit.

Regnante Manasse Habacuc Propheta prædixit adventum Chaldæorum & Babylonicam captivitatem, quam Sacra Scriptura peccatis Manassis potissimùm tribuit; dum ait: *Factum est autem hoc per verbum Domini contra Judam, ut auferret eum coram se propter peccata Manassis universa qua fecit, & propter sanguinem innoxium quem effudit, & implevit Jerusalem cruce innocentium, & ob hanc rem noluit Dominus propitiari.* 4. Reg. 24. v. 3. Et rursus: *Verumtamen non est aversus Dominus ab ira furoris sui magni, quo iratus est furor ejus contra Judam propter irrationes, quibus provocaverat eum Manas-*

Manasses liber Jerosolymam dimissus respicit, & cultum divinum restituit 2. Par. 33. à v. 12.

Habacuc per 3. capita.

ses. 4. Reg. 23. v. 26. Et alibi: *Quia fecit Manasses Rex Juda abominationes istas pessimas, & peccare etiam fecit Judam in immunditiis suis: Ecce ego inducam mala super Jerusalem & Judam: ut quicumque audierit, tinniant amba aures ejus.* 4. Reg. 21. v. 11. & 12. Prædixit idem Propheta vastationem eorundem Chaldaeorum, quæ deinde facta est per Medos & Persas, & tandem prædixit adventum Christi, passionem, & resurrectionem, & secundum adventum in gloria.

Tobias obit
in Ninive.
Tob. 14.

Quadragesimo Regni Manassis anno Tobias, cum filio ac septem nepotibus cæterisque monita salutis dedisset, timoremque DEI ac præcipue beneficentiam in pauperes inculcasset, obiit in Ninive in senectute bona ac plenus bonorum operum ac meritorum.

Manasses
moritur.
4. Reg. 21.
v. 18.
2. Par 33. v. 20

Demum exactis quinquaginta quinque Regni annis etiam Manasses vivendi finem fecit, sepultusque est *in horto domus sue.* Et regnavit Amon filius ejus pro eo.

Amon, Rex Juda.

Ab An. 3339.
Impius altero
Regni anno
Interficitur.
4. Reg. 21.
à v. 19.
2. Par. 33.
à v. 21.

Viginti duorum annorum erat Amon cum regnare cœpisset. Ab impiis Avulicis vivo forsitan adhuc Patre corruptus maluit Parentis Juvenis & in omnem impietatis turpitudinem projecti exemplum sequi, quam ejusdem resipiscens vestigiis inhaerere. Itaque Idololatriam à Patre relegatam iterum ab inferis excitavit, & *dereliquit Dominum DEUM Patrum suorum.* Verum citò impietatis suæ poenas dedit; nam altero Regni anno *tetenderunt ei insidias servi ejus, & interfecerunt Regem in domo sua.* Qui quidem manus tuas regio sanguine haud impune cruentârunt; nam conjurati omnes interfecti sunt, sepultoque in mausoleo Patris Amone Josias Amonis filius octennis ab universo populo in solium Davidis evectus est.

Josias, Rex Juda,

Ab An. 3341.
Adolevit ad
omnem vir-
tutem.

Josias à pueritia sapiens, indole optimâ atque ad virtutem natus fecit quod placitum erat coram Domino, & ambulavit per omnes vias David Patris sui: non declinavit ad dexteram
sive